इ. वि. का. राजवाडे संशोधन मंडळ धुळें.

—: हस्त लिखित ग्रंथ संग्रह :—

ग्रंथ क्रमांक ४९।ब ५८ (८६७)

ग्रंथ नाम भारताच्या बखरी.

विषय म० गद्य.

" Joint project of the Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai. "

१ [illegible]

[illegible]

युधिष्ठिर उवाच यथा ज्येष्ठ कनिष्ठेषु वर्ते
ते भरतर्षभ कनिष्ठाश्च यथा ज्येष्ठे वर्तेरं
स्तद्ब्रवीमि ते १

[illegible]

[illegible]

९८ ४

[illegible]

अपूर्वमेव वक्ष्यामि तच्छृणुष्व समाहितः यान्
यद्धेच्छ्यापयेद्विद्वान् हि निष्कयसंच्च यान् ३५

[illegible]

[illegible]

स्मृत्यंतरे

अपिचोदाहरंतीमंधर्मज्ञाब्रह्मविदोजनाः नि
ष्णातभरतश्रेष्ठ वुध्यापरमयुक्तया ६

[illegible]

ब्राह्मण्यानां विशेषेण हव्यकव्यप्रतिग्र
हे नानाविधेषु भोज्येषु प्रायश्चित्तानि
तं स्मृते २

[illegible]

२ (3)

[illegible]

[illegible]

१३६ ८२

[illegible]

" Joint project of the Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai."

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

एवंबहुविधंलदाविलपंतीमिहानदीं [illegible]

सयामासलदागंगांदामोदरो विभुः ३८

[illegible]

4A [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

4B [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

4C [illegible]

[illegible]

[illegible] श्लोक ३८ [illegible]

१६२

[illegible]

[illegible]

4D [illegible]

(5)

[illegible]

तो [illegible] युधीष्टीर उवाच
चातुर्वर्ण्यस्य धर्मास्ते नृधर्माः प्रोक्तास्त्व
यानघ तथैव मे श्राधविधिं कृत्स्नं ब्रूहि
पार्थिव १

[illegible]

(5A)

[illegible]

(5B)

[illegible]

(5C)

[illegible]

(5D)

[illegible]

[illegible] अध्यायः ८९ [illegible] १९

[illegible]

2 (6)

[illegible]

(6A) [illegible]

(6B) [illegible]

(6C) [illegible]

(6D) [illegible]

[illegible]

युधिष्ठिर ० केनसंकल्पितं श्राधं कस्मिन्काले किमात्मकं - भृग्वंगिरसके काले मुनिनाकन रेणवा ९

[illegible]

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

(7)

८९

[illegible]

(7A)

(7B)

(7C)

(7D)

Phule and the ... Rajwade Sanshodhan Mandal ... Yashwantrao Chavan Pratishthan, Mumbai

[illegible]

कस्माद्द्विमैथुनं श्राद्धे दातुर्भोक्तुश्च वर्जि
तं किमर्थं च त्रयः पिंडा विप्रभक्ताः पृ
थक् पृथक् २०

[illegible]

शोकपर्व

(१) श्रीगणेशाय नमः॥ नारायणं नमस्कृत्य नरं चैव नरो
त्तमं॥ देवीं सरस्वतीं चैव ततो जयमुदीरयेत्॥१॥

[illegible]

ग्रंथ [illegible]
जनमेजय उवाच॥ हते दुर्योधने चैव हते सैन्ये च सर्वश
धृतराष्ट्रो महाराजः श्रुत्वा किमकरोन्मुने॥१
तथैव कौरवो राजा धर्मपुत्रो महामनाः॥ कृपप्र
भृतयश्चैव किमकुर्वत ते त्रयः॥२॥ अश्वत्थाम्न
तं कर्म शापादन्योन्यकारितां॥ वृत्तांतमुत्तरं ब्रूहि
यदभाषत संजयः॥३॥

(१A) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(१B) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
हते पुत्रशते दीनं छिन्नशाखमिव द्रुमं॥ पु
त्रशोकाभिसंतप्तं धृतराष्ट्रं महीपतिं॥४ ध्यान
मूकत्वमापन्नं चिंतयासमभिप्लुतं॥ अभिगम्य
महाराज संजयो वाक्यमब्रवीत्॥५॥ किं शोच
सि महाराज नास्ति शोके सहायता॥ अक्षौहि
ण्यो हता ह्यष्टौ दश चैव विशांपते॥६॥

[illegible]

(१C) [illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

(१D) [illegible]
निर्जने यं वसुमती शून्या संप्रति केवला॥ नाना दिग्
भ्यः समागम्य नानादेश्या नराधिपाः॥७॥ सहैव
तव पुत्रेण सर्वे वै निधनं गताः॥

[illegible]

[illegible]

... Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan ...

[illegible]

[illegible]

[illegible]
चिन्हृणांपुत्रपौ० त्राणांज्ञातीनांसुहृदांतथा ॥
गुरूणांचानुपूर्वेणप्रेतकार्याणिकारय ॥८॥
वैशंपायनउवाच ॥ नछुत्वाकरुणंवाक्यंपुत्रपौत्र
वधार्दितः ~~पपात~~ पपातभुविदुर्धर्षोवाताहतइव
द्रुमः ॥१९॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
हतपुत्रोहतामात्योहतसर्वसुहृज्जनः ॥ दुःखी
नूनंभविष्यामिविचरन्पृथिवीमिमां ॥२०॥ किं
नुबंधुविहीनस्यजीवितेनममाद्यवै ॥ लूनपक्ष
स्यइवमेजराजीर्णस्यपक्षिणः ॥२१॥ हतराज्यो
हतबंधुर्हतचक्षुश्चवैतथा ॥ नभ्राजिष्येमहाराज
क्षीणरश्मिरिवांशुमान् ॥२२॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]
नकृतंसुहृदांवाक्यंजामदग्न्यस्यजल्पतः ॥ नारद
स्यचदेवर्षेःकृष्णद्वैपायनस्यच ॥२३॥ सभामध्ये
तुकृष्णेनयच्छ्रेयोभिहितंमम ॥ अलंवैरेण
तेराजन्पुत्रःसंगृह्यतामिति ॥२४॥ तच्चवाक्यमकृत्वाहंभृशंतप्यामिदुर्मतिः ॥ नहिश्रोतास्मिभीष्मस्यधर्मयुक्तंप्रभाषितं ॥२५॥

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

[illegible]

रत्नेनभीष्मनेघर्मज्यीदभवणभृष्टीभत

भमेंश्रघीमवारीजागर्वभसतणा।घीघाउ

यधिजटाभनउीःशास्याकाभवशाष्टीउभ

भमणकिभव।पेहेववेणा।कामवशाष्टी

उभाभजेहव्ययपत्ता।तेभश्धभीधि

धेभगभ्मेमपाताभ(भच्ची[illegible]गधीन।भम

२२

दुर्योधनस्यचतथाहृषभस्यवनर्हत:।।दु:शास
नवधं:श्रुत्वाकर्णस्यचविपर्ययं।।२६।।द्रोणास
येपरागंचहृदयंमेविदार्यते।।नस्मराम्यात्म
न:किंचित्पुरासंजयदुष्कृतं।।२७।।यस्येदं
फलमद्येहमयामूढेनभुज्यते।।।नूनंव्यपकृ
तंकिंचिन्मयापूर्वेषुजन्मसु।।२८।।येनमांदु:खभ
भागेषुधाताकर्मसुयुक्तवान्।।परिणामश्चवय
स:सर्वबंधुक्षयश्चमे।।२९।।सुहृन्मित्रविनाशश्च
श्चदैवयोगादुपागत:।।कोन्योस्तिदु:खिततरोमत्तो
न्योहिदुमान्भुवि।।३०

भपाप।न्देघेफरयाभेभीधि[illegible]कुघीभीभ्म

रा।भीलगीधवनमवयहोकीभ्यतैभस

मंडीपा।भवतीजभामहट।भतिाभस

भृव्यधेप(भ्रजाीन्धेपधेतीभ्रगभेत्वयंधे

पदा।भर्भकापर्धभमयो।पीत।भभम

भोपघान्वाव्दतुणा।भेधयंधवीभाकावशथी

पाहृगमीत्रीभिहाधेपयोगे।मस्तभ।भमू

भक्षे।व्येद्धं।उभिरापुस्तकभाउभीहीन।

याषृथीविभ्माघधघ्मीण।धेघे २०
तन्ममाद्येवपश्यंतुपांडवा:संस्थितव्रता:।।स्थि
तंब्रह्मलोकस्यहीर्घमध्यानमास्थितं।।२१
वैशंपायनउवाच।।तस्यलालप्यमानस्यबहु
शोकविमन्वृत:।।शोकापहंनरेंद्रस्यसंजयो
वाक्यमब्रवीत्।।२२।।शोकंराजन्व्यपनुदश्रु
तास्तेवेदनिश्चया:।।शास्त्रागमाश्चविवि
धावृद्धेभ्योन्टपसत्तम।।२३।।संजयेपु
शोकार्तेयमाहुर्मुनय:पुरा।।यथायौवनदं
दर्पमास्थितेतेसुतेन्टप।।२४।।

नाकृणयधेभवभनेधवचेपांडपघ्नवीभ

सुघिःह्रपाधेतुडिंहिमस्तभ्याभिमेथ्य

धृतदेपनेभीमकाभेभमीगेविधीसा।भूम

वीहाभायक्षपुमःभक्षयाधिधश्चेदेघभ

मसयो।उवयभमभणा।शोकभाभत

णाध्रष्टुलाकभवराभसहेत।[illegible]

।।यवभवेघथयाभभम २२ध्येराभवेभामद

12

[illegible]

12A [illegible]

नत्वयसुहृद्वाक्यं ब्रुवतामवधारितं ॥ स्वा
श्चनकृतः केश्चित् लुब्धेनफलगृध्नुना ॥ २५
अस्मिन्मैवैकधारेण स्वबुध्यानुविचेष्टितं ॥
प्रायशो हीनसंपन्नाः सततंपर्युपासिताः ॥ २६
यस्य दुःशासनोमंत्री राधेयश्चमहात्मवान् ॥
शकुनिश्चैव दुष्टात्मा विसेनश्च दुर्मतिः ॥ २७
शास्यश्चयेनवे सर्वे शल्यभूतं कृतंजगत् ॥ कु
रु वृद्धस्य भीष्मस्य गांधार्या विदुरस्य च ॥ २८

12B [illegible]

12C [illegible]

[illegible]

द्रोणस्य च महाराज कृपस्य च शरद्वतः ॥ कृष
स्य च महाबाहो नारदस्य च धीमतः ॥ २९
[illegible] च तथान्येषां व्यासस्यामिततेजस
[illegible] नत्वं कृतं नवचनं त्वं वपुत्रेण भारत ॥ ३० ॥
[illegible] दुर्विदं कारी नित्यं युद्धमिति ब्रुवन् ॥
क्रूरो दुर्मर्षणो नित्यमसंतुष्टश्च वीर्यवान् ॥

12D [illegible]

(13)

श्रुतवानस्मि मेधावी सत्व[illegible] वांश्चैव नित्यदा ॥
नमुह्यंतीदृशाः संतो बुधिमं लोभवादृशाः ॥ ३२
न धर्मे सत्कृतः कश्चिन्नित्यं युधमिति ब्रुवन् ॥
क्षपिताः क्षत्रियाः सर्वे शत्रूणां वर्धितं यशः ॥ ३३
मध्यस्थो हित्वमप्यासि नक्षमं किंचिदुक्तवान् ॥
दुर्धरेण त्वयो भारस्तुलयानसमं धृतः ॥ ३४

[illegible]

13A [illegible]

13B [illegible] ३४

यात्वा [illegible] थाक्षमं ॥ यथा
स्वहावेवमनुष्येण वर्तितव्यं यथाक्षमं ॥ यथा
नीतिलमर्थं वै पश्चात्तापेन युज्यते ॥ ३५
पुत्र गृध्यात्वया राजन् प्रियं न रचितं ॥ पि
तं ॥ पश्चात्तापमिमं प्राप्तं न त्वं शोचितुमर्हसि
मधुपः केवलं दृष्ट्वा प्रपातं नानुपश्यति ॥ सभ्रं
ष्टो मधुलोभेन शोचत्येवं यथा भवान् ॥ ३६

[illegible]

13C [illegible]

13D [illegible] ३७

अर्थान्न शोचन् प्राप्नोति न शोचन्विंदते फलं ॥
न चन् श्रियमाप्नोति न शोचन्विंदते फलं ॥ ३८
शो स्वयमुत्पाद्य हित्वाग्निं वस्त्रेण परिवेष्टयन् ॥
दह्यमानो मनस्तापं भजते न स पंडितः ॥ ३९ ॥

६

(15)

लोगीठेमसुस्वद्दोमसरीराघठताधुप्माते
पतांतमठीधमीसेतेफठीमणातमठी
तद्यानद्दोमरीथजतासस्मीगेपतरा।
मठीपणस्तस्मोतेपमठीमणातसू्ठी
ताकवलोगीठेमसुस्वथमणथमनी
दीठज्ञिनमस्तपत्नोताघठीतामग
(15A) कठीमाममथजत।ज्ञमनातातपतापो
तारामधमाजव्येरुदमाघपुत्रमस्त
पुत्रकउपतेपयुमस्तव्यमसिमनेण
घपेमस्तनीज्ञमथजतावथकुनि
घत्रस्मीज्ञगपमिद८०थातांत।
ध्रुचीमफ्तीथकुनियानकपंठिय
(15B) मठतीधिउप्तपुत्रप्ज्ञप्रथकुमिपा
घेपस्तीमस्तघपभोजेपुत्रस।
कठोमस्मपाठउपयोगपमठीपु
१।

त्वयैवस्त्वसुतेनायंवाक्यबाणैःसमर्पितः॥लो
भाज्येनचसंसिक्तो[illegible]ज्वलितःपार्थपावकः॥४०
तस्मिन्समिध्यमानेतान्भाइवतेसुता॥
तान्वैशराग्निनिर्दग्धान्नत्वंशोचितुमर्हसि॥४१
यच्चाक्षपाताल्कोलिङ्गैवदनंवहसेन्नृप॥अश्रा
द्धदृष्टमेतद्धिनग्रशंसन्तिपण्डिताः॥४२॥नि
स्फुलिङ्गाइवह्येतान्दहन्तिकिलमानवान्॥
जहिहिबुध्यामन्युंवैधारयात्मानमात्मना॥४३
वैशंपायनउवाच॥एवमाश्वासितस्तेन[illegible]नम
हात्मना॥विदुरोभूयएवाहबुधिष्ठिरंपरंतप॥[illegible]

(15C) घेतमत्नेघांगीमठघमस्तमिमपठी
कुधघातमरीता[illegible]छघेछपथिमत्र[illegible]
घमपउमायानीत्कपीमतीमठीपुनी
नतीणयामजीधिउप्तथकुपातपमक
च्यावेकहुतातकलपातउपमथमीमठाठी
मस्तममतास्वस्थमस्तकघमथीमठम
ठंयपहठेयामभेरमस्तघतामङ्ग
(15D) उठमघामीमाङ्गहिलुडपतिकिघठथी
पुपमिमहपत्ताघठी।मठेम

मध्यायवीष्यायः
१

Rajawade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

वेशंपायनउवाच॥ ततोऽमृतसमैर्वाक्यैर्ह्ला
दयन्पुरुषर्षभः॥ वैचित्रवीर्यं विदुरो यदुवाच
यत्॥१॥ विदुरउवाच॥ उत्तिष्ठराजन्किंशेषे
धारयात्मानमात्मना॥ एषा वै सर्वसत्वानां लो
केश्वरपरागतिः॥२॥ सर्वेक्षयांता निचयाः पत
नांताः समुच्छ्रयाः॥ संयोगा नाः प्रियायोगाम
रणांतं च जीवितं॥३॥

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

यदाशूरंचभीरुंचयमःकर्षतिभारत॥तत्किंन
योत्स्यंतिहितेक्षत्रियाःक्षत्रियर्षभ॥४॥अ
युध्यमानोम्रियतेयुध्यमानश्चजीवति॥का
लंप्राप्यमहाराजनकश्चिदतिवर्तते॥५॥
अभावादीनिभूतानिभावमध्यानिभारत॥
अभावनिधनान्येवतत्रकापरिदेवना॥६॥
नशोचन्मृतमन्वेतिनशोचन्म्रियतेनरः॥एवं
सांसिद्धिकेलोकेकिमर्थमनुशोचसि॥७॥
कालःकर्षतिभूतानिसर्वाणिविविधान्युत॥
नकालस्यप्रियःकश्चिन्नद्वेष्यःप्रियसत्तम॥८

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

(16)

अकाद्यइनिणत्याथ्यच्छिंगशोमरीत्वे

तथावअअअअअस्तेसंर्वपुणनिशी

जोधअर्षणमरीगोधणीअत्बस्ती

धीयअग्रीधरीअुघाअधा पधाउपुणी

तणानंथर्थवासतेतेजसपाअरेमलस्य

दविनोतत्वौउपुणीसाीअमनेवात्याचेम

(167) घेताम्ह [illegible] ठेमवजलुदयतोक्षणोधे

यथावायुस्तृणाग्राणिसंवर्तयतिसर्वशः॥तथाका
लवशंयांतिभूतानिभरतर्षभ॥१९॥येकसार्थ
प्रयातानांसर्वेषांगतगामिनां॥यस्यकालःप्र
यात्यग्रेतत्रकापरिदेवना॥२०॥नचाप्येतान्हता
न्युद्धराजन्शोचितुमर्हसि॥प्रमाणंयदिशास्त्रा
णिगतास्तेपरमांगतिं॥२१॥सर्वेस्वाध्यायवंतोहि
सर्वेचचरितव्रताः॥सर्वेचाभिमुखाःक्षीणाः
तत्रकापरिदेवना॥२२॥

वपुपीगीधणमिपुछणाधेछर्वपुणसाणी

हअध्यअअछपुछअधेतापोप्राणीअयाद्दु

(168) दमिघईअयउघिवात्युनअयुधावाप

घेमिणलाधेयतोशेमअसयावयोग्यअधी

छवर्छपुरीअआअअप्रअणलाअणणाधेते

[illegible]

नेअस्ताउअअअपुरचवनुथईतुघमीयु

घाअध्यअवनअुदेमणेअयाघेसाधिअधेअ

यउदिघेहे १२

(169) अदर्शनादापतिताःपुनश्चादर्शनंगताः॥ने
तेतवनतेषांत्वंतत्रकापरिदेवना॥२३॥हतो
पिलभतेस्वर्गंहत्वाचलभतेयशः॥उभयोनो
बहुगुणंनास्तिनिःफलतारणे॥२४॥तेषांकाम
दुघांलोकानिंद्रःसंकल्पयिष्यति॥इंद्रस्या
तिथयोह्येतेभवंतिपुरुषर्षभ॥२५॥नय
ज्ञैर्दक्षिणावद्भिर्नतपोभिर्नविद्यया॥स्वर्गं
यांतितथामर्त्यायथाशूरारणेहताः॥२६॥

उजअअयात्सापुर्वभिवाधकायसी

मणधाजिंअवाधअअत्वोशेनत्येते

धणीतीयावानच्छेसांकेअयउदिघे१३

(170) पुप्पअस्तमणापणेतोस्वगाच्छअथी

उजिरपातअरीधेछवाोहापाणोहरमन

ढघीमहुधाअअछघमांकंगंअन्युधा

छनफि४ाअयांप२४धिगेअधांपुरुष

छधीछीअअधेतापेधेहरसेपवीअधेधि

Rajwade Sanshodhan Mandal, Dhule and the Yashwantrao Chavan Pratishthan

घेरा भी १६ श्लोके युद्धामध्ये मरण पावले त
त्यांस्वर्गप्राप्ति जाली ते घडले ते मरण
युक्त यज्ञ मरण त्यांत्य येते मरण थवा पीव्ये

मरण स्वर्गप्राप्ति जाली ॥ १६

शरीराग्निषु शूराणां जुहुवुस्ते शराहुतीः ॥ हूयमाना
न् शरांश्चैव सेहुस्तेजस्विनो मिथः ॥१७॥ एवं राज
न्नूत्वाक्षेस्वर्गपंथानमुत्तमं ॥ न युद्धादधिकं कि
चित्क्षत्रियस्येह विद्यते ॥१८॥ क्षत्रियास्ते महात्मानः
शूराः समितिशोभनाः ॥ आशिषः परमाः प्राप्ता न
शोच्याः सर्व एव हि ॥१९॥ आत्मानमात्मनाश्वा
स्य माशुचः पुरुषर्षभ ॥ नाद्य शोकाभिभूतस्त्वं
कार्यमुत्स्रष्टुमर्हसि ॥२०॥

ना युद्धमरण पुरुषपराक्रमी पुरुषा न्काद्
जेंधी धर्मनीत्या केंधी घिणा कथवें तीकें
कधेंधें मनीष्या घणा तेपराक्रमी पुरुष ते
मेलें जे मरीत भाव १७ घेरा भय पले मरण
मध्ये स्वर्गविास्ले कें गेल्या मर्ध्यं गायें
मीक्षत्रीयांत युधाचेन ल्यांधी म्हणें उक्षत्र
धी १८ भेला मनीमा पराक्रमी क्षत्रीयत
मुरायभव घेरा भय भाव येत रमेश्वरम
स्यप्नेपता भोरतांचें पुर्ण तोमल्ये यान
वेत १९ घेरा मरण मपनीत्याहीरतामत्र
न्हा मरण स्थाचे तो मरण त्यांस त्या

मयवंदिमत मपयत भोग्य भन्ति २०

मातापितृसहस्राणि पुत्रदारशतानि च ॥
संसारेष्वनुभूतानि कस्य ते कस्य वा वयं ॥२१॥
शोकस्थानसहस्राणि भयस्थानशतानि च ॥
दिवसे दिवसे मूढमाविशंति न पंडितं ॥२२॥
न कालस्य प्रियः कश्चिन्न द्वेष्यः कुरुसत्तम ॥
न मध्यस्थः क्वचित्कालः सर्वं कालः प्रकर्षति ॥
कालः पचति भूतानि कालः संहरते प्रजाः ॥ का
लः सुप्तेषु जागर्ति कालो हि दुरतिक्रमः ॥२४॥

उपलयें ध्याम भवान्नीतहाती ध्याम पु
त्रधणी घपल यांचे करांना कंठिपनी
धकुप प्रेमिंधे घोत म्पुन्न तो मणां ते धणी
यावी मेण ते छदा मनी उघल यधी
स्यम क्रयांची हात यधीस्थाने घरेल
म्पुनमचींची पंतींस्यांते मुखिपुरुष
उभांत धोना धणी घम्नेही माझे पुरुषा
उभांत धोनाघीत २२ भात घणी
भ्रोयभधी ता कान्ये धवी मही भेमधी

(18) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible] ॥२४॥
अनित्यंयौवनंरूपंजीवितं द्रव्यसंचयः॥ आरो
ग्यंप्रियसंवासोगृध्येदेषुनपंडितः॥२५॥नजा
नपदिकंदुःखमेकःशोचितुमर्हति॥अप्यभू
(18A) तेनयुज्येत तत्रास्य न निवर्तते॥२६॥ अशो
चन्प्रतिकुर्वीतयदिपश्येदुपक्रमं॥भैषज्य
मेतद्दुःखस्ययदेतन्नानुचिंतयेत्॥२७॥चिंत्य
मानंहिनव्येतिभूयश्चापिप्रवर्तते॥ ॥अ
निष्टसंप्रयोगा॥ विप्रयोगात्प्रियस्यच॥२८॥
[illegible]
[illegible]
[illegible]
(18B) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
(18C) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
मानुषामानसेदुःखेर्युज्यंतेचाल्पबुद्धयः॥नार्थो
मानुषासामनसेदुःखेर्वर्ततेतदनुशोचसि॥२९॥चनोपेति
नधर्मोनसुखंयदेतदनुशोचसि॥ अन्यामन्यांधना
त्तिकार्यार्थोत्रिवर्गाश्चैवहीयते॥अन्यामन्यांधन
वस्थांप्राप्यवैशेषिकीनराः॥३०॥असंतुष्टाःप्रमु
ह्यंतिसंतोषंयांतिपंडिताः॥प्रज्ञयामानसंदुःखं
हन्याच्छारीरमौषधैः॥३१॥
(18D) [illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]

एतज्ज्ञानस्य सामर्थ्येन बोलेः समन्ताभियातरे ॥
शयानं चानुशेते हि तिष्ठंतं चानुतिष्ठति ॥ २२ ॥
अनुधावति धावंते कर्म पूर्वकृतं नरं ॥ यस्यांय
स्यामवस्थायां यत्करोति शुभाशुभं ॥ २३
तस्यां तस्यामवस्थायां तत्फलं समुपाश्नुते ॥
येन येन शरीरेण यद्यत्कर्म करोति यः ॥ २४ ॥
तेन तेन शरीरेण तत्फलं समुपाश्नुते ॥ आ
त्मैव ह्यात्मनो मित्रमात्मैव रिपुरात्मनः ॥ २५
आत्मैव ह्यात्मनः साक्षी कृतस्याप्यकृतस्य च
शुभेन कर्मणा सौख्यं दुःखं पापेन कर्मणा ॥ २६
कृतं भवति सर्वं न नाकृतं विद्यते क्वचित् ॥ न
हि ज्ञानविरुद्धेषु बहुपापेषु कर्मसु ॥ २७ ॥
मूलघाति पुनस्त्येषु धर्मतो भवहिंधाः ॥ २८
इति द्वितीयोध्यायः २

[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
[illegible]
इतीद्वितीयाध्यायः २

मूळ प्रत पाहण्यासाठी संपर्क

इतिहासाचार्य वि.का. राजवाडे संशोधन मंडळ, धुळे
राजवाडे पथ, गल्ली नं. १, धुळे-४२४००१ (महाराष्ट्र)
दूरध्वनी क्रमांक (०२५६२) २३३८४८
Email ID : rajwademandaldhule@gmail.com